

DEON
che Geschiedenis
naverteld
gens en meisjes
door
VAN WIJLEN
verdruk uit
al met den Bijbel".
ijs 40 cent.
r in den Boekhandel
chrijving van het be-
strekking No. 36000
evers
terbaan & Le Cointre
Stoffeerd
H. KAPTEIN Tel. 4388
dijkschelaan 34b
leering, ook volgens tekening
aan alle Meubelen
Beslist eigen werk
etbakkerij
chroom
r. 19-21, Leliden
DONNUMMER 579
td aanbevelend
I. VAN NOORT
MEIBOOM
AN, AANNEMER, enz.
horststraat 58
N HAAG
ich beleefd aan.
onmagazijn
B. SCHUT
67, boek Prinsengracht
STERDAM
foon 48826
fd aanbevelend.
nen:
IET HUIS
Gouden El"
door
KRAAN-v.d. BURG
275 blz.
90 - Geb. f 2.75
roman. Gaaf en
k.
LIEFDE VAN
MODERNE
VROUW
door
HOOGSTRATEN-
SCHOOCH
290 blz.
1.40 - Geb. f 3.25
oman over pro-
an onzen tijd. Zeer
FREULE
door
HOGENBIRK Jzn
248 blz.
1.40 - Geb. f 3.25
ur van „Nevelrijk“
er een frisch, origi-
nkend boek.
rken zijn pas ver-
Behooren niet
„gewone“ roman-
an 13 in een dozijn-
inderdaad iets bij-
Bieden aantrek-
hoogstaande lec-
ts moois en iets
zoekt voor zichzelf
cadeau te geven,
eze boeken.
en Boekhandel
OK - KAMPEN

BIBLIOTHEK

De JAARGANG

No. 34

22 MEI '31

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN
HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE UWE JEUGD VERNIEUWT

ALS EENS ARENDS PSALM 103:9

Onder redactie van **Ds K. Schilder, Dr C. Tazelaar en Prof. Dr J. Waterink**

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Ds R. E. van Arkel, Utrecht; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr C. Bouma, 's Gravenhage; Ds K. Fernhout, Vreeland; Prof. Dr F. W. Grosheide, Amsterdam; Prof. Dr T. Hoekstra, Kampen; Dr G. Keizer, De Steeg; Ds B. A. Knoppers, Amsterdam; Ds C. Lindeboom, Amsterdam; Dr S. O. Los, 's Gravenhage; Dr J. W. Marmelstein, Amsterdam; Ds F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Ds D. Postma, Burgersdorp (Zuid-Afrika); Ds A. Ringnald, Soerabaja; Dr J. C. Rullmann, Wassenaar; J. Strikwerda, Dokkum; Dr J. Thijs, Zwolle; Dr J. Veldkamp, Hilversum; Prof. Dr D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Ds J. de Vries, Tilburg; Ds J. D. Wielenga, Franeker; Mr J. A. de Wilde, 's Gravenhage.

Stukken voor de Redactie zende men aan den secretaris der Redactie: Dr C. TAZELAAR, 2e Coent. Huygensstr. 77, Amsterdam.	Drukkers-Uitgevers: OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes Tel. No. 58 — Postrekening No. 36000.	Abonnement: f 2.50 per halfjaar bij vooruitbetaling. Voor 't Buitenland f 7.50 en voor Ned-Indië f 6.— per jaar. Advertentiën: 35 ct. p. regel. — Losse nummers f 0.15.
--	--	---

INHOUD: Hoofdartikelen: Ons Pinksterfeest? De Ethiek van Karl Barth. VII. — Uit de Schrift: Gezonden van Hem, die heenging. (Joh. 16:7). — Kerkelijk Leven: Pinksterfeest „in het huisje“ en „bij het bleekje“. — Pop. Wet. Schetsen: Het Chiliasmus en het Oude Testament. XIX. — Lit. en Kunst: Jacob Revius' Pinksterpoëzie. — Geestelijke Adviezen: Het leerleken van onze jonge kinderen. III. — Uit het Politieke- en Sociale Leven: Opleidingschool voor Geref. Wijkverpleging te Rotterdam. — Uit de Historie: Hóveker en Wormser. — Persachouw. — Kerknieuws.

HOOFDARTIKEL

Ons Pinksterfeest?

Hebben wij er naar verlangd?
Och, dat weten we misschien zelf niet.
Indien we maar eens verlangden naar het echte verlangen!

Want zie — de bruidegom, die heenging van zijn volk, heeft zijn volk lief. Hij beloofde zijnen discipelen: „ik zal U geene weezen laten!“ En de jongeren van Jezus waren in de dagen vóór Pinksteren biddend en wachtend bijeen. Tot de Geest kwam. En zij vervuld werden met den Geest.

Maar nu weten wij zoo goed, dat de Geest Gods gekomen is. Zeker, het eerste Pinksterfeest behoeft niet herhaald te worden. De Geest Gods heeft woning gemaakt in zijn volk. En het gevaar is groot, dat wij daaronder zoo rustig worden.

En intusschen niet beleven de spanning naar de ervaring van het werk des Geestes in ons hart.

Dat is onze schuld.
Wij zijn zoo gebonden aan de aarde.
En wij zoeken zoo weinig, helaas, zoo weinig de dingen, die boven zijn, waar Christus is.

En toch...

Bij ieder der kinderen Gods is er een heimwee. Neen, niet zóó, dat het welbewust wordt doorleefd, steeds. Niet zóó, dat het bewustzijn aanwezig is, dat er een gebed diep in de ziel, als een zaad bezig is te ontkiemen. Maar toch is er het wonder van den Geest, die de kinderen des Heeren nooit loslaat, en die ze te beleven geeft, dat zij alleen dan bloeien, wanneer de zonne-warmte van de genade des Geestes ook in hunne zielen verkwikking brengt.

Bij den een is die ervaring klaarder en bewuster dan bij den ander; den een is dit meer welkom dan den ander.

Bij sommigen is er misschien een vorm van verzet zelfs; een tijdlang kan er een zoo sterke binding zijn aan de wereld, dat zelfs Gods kind doet alsof het den hemel niet nodig heeft.

Maar dat duurt niet lang.

Er is tenslotte steeds de zegen des Geestes, die het kind des Heeren weer verlangen doet.

En zóó wordt het einde dit, dat we tóch verlangen.

Heel diep in onze ziel weten we het, dat de vrede slechts dáár is, waar de Geest is gekomen om woning te maken ook in ons hart.

Die komst des Geestes te vieren, dit is te herdenken op Pinksterfeest, is alzoo óók een daad, een daad des geloofs, van den enkeling.

Pinksterfeest vieren is belijden, dat ook wij alleen leven kunnen, indien de Geest des Heeren ons bindt aan onzen Christus, en al zijn genadegaven in ons uitgiert.

Dat wij menigmaal zoo weinig den Pinksterrijkdom beleven komt ook, doordien wij zoo ontrouw zijn in het wachten, zoo ontrouw zijn in het bidden...

En het is steeds weer de Geest van Pinksteren zelf, die ons overtuigt van Zichzelf.

Die in ons het feestuur doet geboren worden.

...

Ook de Kerk des Heeren in haar geheel, moet de belijdenis van den enkeling herhalen.

Niet omdat zij zou zijn slechts een optelsom van enkelingen.

Maar wel omdat ook zij in deze zondige wereld saamgesteld is uit zondige menschen en omdat ook zij hier is een strijdende Kerk, die dagelijks worstelt om de volmaaktheid te bereiken.

Er komt ook in de Kerk van Christus nog maar al te weinig openbaar van de werking des Geestes. Niet alsof de Heilige Geest zelve, die woning wilde maken in die Kerk, niet de Getrouwe ware.

Maar wij, die Kerk, die gemeente, is zulk een aardse gemeente. En hoe minder wij gehoorzaam zijn, hoe minder ook de Geest des Heeren Zijn genade en Zijn licht over ons glanzen doet.

Dat is het mysterie ook.

Gods vrijmacht wordt toch beleefd in betrekking tot ons doen en laten.

De onwederstandelijke werking des Geestes is de hope en de blijdschap van Gods Kerk.

En toch is het ook waar, dat er eens tot weerspanningen gezegd werd: „Gijlieden wederstaat altijd den Heiligen Geest“.

Er is ook in de Kerk des Heeren zoo menigmaal een bedroeven van den Geest.

En dan wordt het leven in die Kerk zoo dor en zoo mat.

En dan vraagt men zich af: is dat de Pinkstergemeente?

Geen wonder, er is geen lust bij de menschen, zich te onderwerpen; er is geen lust bij de menschen, zich te gedragen als Kerk van Christus. O, de Geesten van de menschen zijn zoo groot. En die menschen willen steeds hun eigen feest hebben.

Daarom heeft die Kerk zoo zeer behoefte aan de viering van het Pinksterfeest.

Het feest, dat haar haar geboorte herinnert.

Het feest, waarbij ze herinnerd wordt aan het heilig huwelijk.

De Geest is gezonden...

Het pand uit den hemel.

Hemelvaart is het huwelijks-begin:

Ons vleesch in den hemel... ook een pand.

Dan Pinkster... de Geest op de aarde... óns pand van den hemel hier op aarde!

Wij worden wel eens moedeloos.

Elk jaar vieren we weer Pinksteren... en wat blijft er van triump des Geestes?

Ach, wij moeten klagen, steeds weer klagen...

En toch...

Wat is er een wonder gebeurd!

Wij zijn losgebroken uit de macht van de hel. De Christus Gods deelt zijn weldaden aan ons uit. Wij hýgen vol heimwee naar de gemeenschap met God.

Wat zijn er vele wonderen geschied.

De Kerk des Heeren, de Kerk van Pinksteren telt haar leden bij tienduizenden. Menschen alle met eigen wegen, eigen zonden, eigen strijd. Maar levende bewijzen van de zegen des Geestes.

En dan... die Kerk staat tot vandaag toe.

Ondanks haar ontrouw, haar gebreken, haar tekort, komt ze Pinkster-zondag-morgen over heel de aarde saam.

Zie daar de scharen.

Het is toch feest.

De Geest des Heeren hield ze vast.

Er zijn nog bidders.

En ook is er de triump.

En wij prijzen onzen God voor zijn trouwe in Christus aan ons bewezen.

Wij prijzen den Heiligen Geest.

J. W.

De Ethiek van Karl Barth.

VII.

Alleen de miseria (ellende) wekt Gods misericordia (barmhartigheid), zegt Barth. Vooral op dit punt trekt Noordmans de lijn van Kohlbrügge naar Barth). Loopt deze gedachte geen gevaar, wanneer de heiliging beschreven wordt als „het antwoord van den gerechtvaardigden zondaar“ (Köberle)? Wanneer de geloovige ingaat in het heilig-

dom, is er dan nog wel de leegte ruimte, waar God komen kan om die te vervullen? Als er is werkelijke rechtvaardigmaking des menschen door God (Beck) en dan niet eschatologisch bedoeld, maar nu — in deze bedeeft, kan er dan nog wel zijn de rechtvaardigverklaring van „den goddelooze“? Wanneer een mensch meer en meer gaat doen den wil van God, en er dus werkelijk aanwezig is een zich onderwerpen van den mensch aan de wetten Gods, is dan nog wel — althans evenzeer — noodig Gods vrije genade? Of is men dan practisch toch overgegaan tot persoonlijkheidskultuur en dus tot zuiver humanisme? Ziet men dan wel genoeg den ernst van Romeinen 7 en moet niet geluisterd worden naar het woord van Kohlbrügge?) uit zijn beroemde preek over Rom. 7:14: „Werp uw heiligingskruiken weg, verre van U weg! Gij komt er den berg Sions niet mede op. Ruk die lompen af, waarmede gij uwe wonden bedekt houdt en toon U aan Hem, die heilig en rechtvaardig is, zooals gij zijt! laat al het uwe los, hier aan zich-zelfen is wanhopen is zaligheid“. Blijven we anders niet bevangen in de „kleine religie“? (Noordmans.)

Wanneer we onszelf deze vragen stellen en we doen een onderzoek naar het gevoelen der Geref. theologen b.v. in den locus over de heiligmaking bij Heppes), dan komen we tot een merkwaardig resultaat. Want dan zien we, dat enerzijds met grooten nadruk gesproken wordt over justitie als forensische daad Gods, maar anderzijds eveneens met nadruk over de heiliging in termen als: magis ac magis (meer en meer), paulatim (langzamerhand) enz., schijnbaar zonder het hier bovengestelde vraagstuk en het door Cremer aangevoerde probleem ernstig te gevoelen. Hier is echter apriori te vermoeden, dat we hier maar niet aantreffen: een geen oog hebben voor dat probleem, maar een bezien van deze vragen vanuit een anderen gezichtshoek. Hetzelfde kan gezegd worden van den catechismus (klein beginsel, hoe langer hoe meer en toch Zondag 331). We kunnen hier de vraag stellen naar het karakter der Paulinische vermaningen. Ds P. Schumacher heeft een artikel geschreven*) over „De apostolische paraenese“, waarin hij er den nadruk op legt dat als de apostelen gaan vermanen, zijn zich ten volle bewust blijven van hetgeen zij over het volkomen heil in Christus hebben voorgedragen. Maar daarover gaat het niet, omdat dat niet in het geding is, evenals we ook maar één oogenblik zouden willen vergeten dat Paulus in Romeinen 13 begint met „door de ontfermingen Gods“). En evenmin is de eenige vraag of niet alleen ellende Gods barmhartigheid opwekt, maar het probleem, dat daar direct mee in verband staat is dat van het al- of niet geheiligd, heiliggemaakt worden van hen die vol waren van miseria. En nu schijnt een leer van de heiligmaking zooals die b.v. door Bavinck en Kuyper is voorgestaan, misschien een oogenblik te voeren tot wat Cremers en Barlhis kritiek oproept: er komt nu in zekeren zin een Christelijke persoonlijkheid, er komt positieve „Christelijkheid“, er brandt werkelijk licht temidden van de duisternis dezer wereld, en — is dat dan niet in tegenspraak met de reformatische erfenis dat Gods lampen alleen schijnen daar waar het nacht is?

Maar juist hier moeten we scherp onderscheiden. Want opnieuw kunnen we de vraag stellen naar het wezen der eschatologie. Immers in den hemel is positieve heiligheid en juist daar is het „Soli Deo gloria“ in volkomen zuiverheid (Openb. 4:11). Daar is dus de volkomen eenheid van het „weggegaan zijn van den nacht der zonde in het menschenleven“ (Entsündigung!) en het Licht Gods. Hiermee bedoelen we allerminst, dat wat we lezen in de Schrift over den hemel, zoo maar over te brengen is op de aarde. Het gaat hier alleen om de afwijzing van een Universeel gesteld beginsel, dat een Schriftuurlijke gedachte onjuist uitwerkt. Het is waar, wanneer we over het ethisch subject over zijn zich onderwerpen aan de wet en zijn doen van Gods gebod nadenken, dan is het anders dan in den hemel. Maar het is merkwaardig om te zien